

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III
กิตติกรรมประกาศ	V
สารบัญ	VI
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	6
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	6
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา	7
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
2 วิวัฒนาการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในที่ดินของรัฐและเอกชนกับ การเวนคืนที่ดิน.....	8
2.1 วิวัฒนาการและแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับสิทธิในที่ดิน.....	8
2.1.1 วิวัฒนาการของหลักกรรมสิทธิ์.....	9
2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับสิทธิในทรัพย์สิน.....	9
2.1.3 แนวความคิดการคุ้มครองกรรมสิทธิ์ของเอกชน.....	10
2.1.4 แนวความคิดในการจำกัดสิทธิในที่ดิน	11
2.2 ประเภทของที่ดิน	15
2.2.1 ที่ดินของรัฐ.....	15
2.2.2 ที่ดินของเอกชนที่มีเอกสารสิทธิและไม่มีเอกสารสิทธิ	18
2.3 ทฤษฎีและความเป็นมาเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในประเทศไทย.....	19
2.3.1 ทฤษฎีการเวนคืน	20
2.3.2 ความเป็นมาเกี่ยวกับการเวนคืนที่ดินของประเทศไทย.....	20

บทที่	หน้า
2.3.3 หลักเกณฑ์การเวนคืน	28
2.3.4 ความเป็นมาของกฎหมายการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์	32
2.4 การจัดการที่ดินและการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในต่างประเทศ	33
2.4.1 ประเทศอังกฤษ	33
2.4.2 สหรัฐอเมริกา	39
2.4.3 สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	46
2.4.4 สาธารณรัฐฝรั่งเศส	48
2.5 ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ	49
2.6 ลำดับศักดิ์กฎหมายและการตรากฎ	55
2.6.1 ลำดับศักดิ์กฎหมาย	55
2.6.2 การตรากฎ	57
2.7 หน้าที่และอำนาจของคณะรัฐมนตรี	63
2.7.1 หน้าที่ของคณะรัฐมนตรี	64
2.7.2 อำนาจหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ	65
2.7.3 อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอื่น	66
2.8 สถานะทางกฎหมายของมติคณะรัฐมนตรี	68
2.8.1 มีสถานะเป็นกฎ	69
2.8.2 มีสถานะเป็นคำสั่งทางปกครอง	72
2.8.3 มีสถานะเป็นนโยบาย	73
3 มาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ของราษฎร ที่ไม่มีเอกสารสิทธิของต่างประเทศกับประเทศไทยและวิเคราะห์เปรียบเทียบ .	76
3.1 กฎหมายของต่างประเทศ	77
3.1.1 ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law System)	77
3.1.1.1 ประเทศอังกฤษ	77
3.1.1.2 สหรัฐอเมริกา	84
3.1.2 ระบบกฎหมายลายลักษณ์อักษร (Civil Law System)	91
3.1.2.1 สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี	91
3.1.2.2 สาธารณรัฐฝรั่งเศส	102

บทที่

หน้า

3.2 กฎหมายของประเทศไทย	111
3.2.1 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย	112
3.2.2 พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2530 และ ที่แก้ไขเพิ่มเติม	114
3.2.2.1 บุคคลผู้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนตามกฎหมาย	115
3.2.2.2 จำนวนเงินค่าทดแทนอสังหาริมทรัพย์	117
3.2.3 พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. 2561	125
3.2.4 พระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน	126
3.2.5 มติคณะรัฐมนตรี	128
3.2.5.1 ความหมาย	128
3.2.5.2 สถานะของมติคณะรัฐมนตรี	128
3.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ของต่างประเทศและประเทศไทย	131
3.3.1 หลักทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการที่ดิน	132
3.3.2 กฎหมายเกี่ยวกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์	133
3.3.3 ประหลักการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์	135
3.3.3.1 วัตถุประสงค์ของการจ่ายค่าทดแทน	135
3.3.3.2 บุคคลที่มีสิทธิได้รับค่าทดแทนการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์	135
3.3.3.3 การจ่ายเงินค่าทดแทน	135
3.3.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ของราษฎรที่ไม่มี เอกสารสิทธิ	138
4 วิเคราะห์ปัญหาการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ของราษฎรที่ไม่มีเอกสารสิทธิ	139
4.1 ปัญหาลำดับศักดิ์กฎหมายเกี่ยวกับมติคณะรัฐมนตรี	140
4.2 วิเคราะห์ปัญหาการจ่ายเงินค่าทดแทนหรือค่าชดเชยเยียวยาความเดือดร้อน เสียหายให้กับราษฎรซึ่งครอบครองที่ดินก่อนหรือหลังวันใช้บังคับพระราช กฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนที่ไม่มีเอกสารสิทธิ	152
4.2.1 กรณีอนุมัติให้จ่ายเงินก่อนวันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนด เขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน	153

บทที่	หน้า
4.2.2 กรณีอนุมัติให้จ่ายเงินหลังวันใช้บังคับพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่จะเวนคืน.....	157
4.2.3 กรณีคณะรัฐมนตรีมีมติกำหนดให้มีสิทธิได้รับเงินค่าทดแทนแล้วแต่เจ้าของสิ่งปลูกสร้างได้รื้อถอนออกไปก่อนจ่าย	160
4.3 วิเคราะห์ปัญหาหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจ่ายเงินค่าขนย้าย รื้อย้ายอาคาร บ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง ต้นไม้ยืนต้น พืชล้มลุก ให้แก่ราษฎรที่ไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดิน.....	162
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	168
5.1 บทสรุป.....	168
5.2 ข้อเสนอแนะ	170
บรรณานุกรม	173
ภาคผนวก	179
ภาคผนวก ก. ตารางเปรียบเทียบการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ของประเทศไทยกับต่างประเทศ.....	180
ภาคผนวก ข. กระทรวงคมนาคมเสนอขออนุมัติหลักการและวิธีการจ่ายเงินช่วยเหลือเกี่ยวกับที่ดินให้แก่ราษฎรผู้ถือครองและทำประโยชน์ในที่ดินที่หน่วยงานราชการดูแลเนื่องในการสร้างทางหลวงใน 12 สายทาง	185
ภาคผนวก ค. กรมชลประทาน กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอเรื่องขออนุมัติหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการจ่ายเงินค่าขนย้าย รื้อย้าย อาคาร บ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง ต้นไม้ยืนต้น พืชล้มลุก ให้แก่ราษฎรผู้ถือครองที่ดิน โดยไม่มีเอกสารสิทธิ	231
ประวัติผู้เขียน	248